

יהודים אמריקאים צעירים מגיבים לעימות בעזה: סקר בקרב מועמדים לפרויקט תגלית

מישל שיין
שחר הכט
לאונרד סאקס

תודות

פרופסור תד ששון ופרופסור צ'ארלס קדושין הינחו אותנו בפיתוח מחקר זה ובדיווח ממצאיו. אנו מודים להם על קריאתם הביקורתית ותובנותיהם המחכימות. ריצ'ל לויט מילאה תפקיד חיוני באיסוף הנתונים עבור מחקר זה. חברי צוות המחקר גרהאם רייט ומיכה ריסר, סייעו בניתוח הנתונים ומאשה לוקשין סייעה בעריכת הדו"ח והבאתו לדפוס. תודה מיוחדת לשושנה לונדון ספיר שתרגמה את הדו"ח לעברית ולעידן הוכל על העריכה הלשונית. אנו גם מעריכים את המשוב של פרופ' ברי חזן, חבר בצוות המנהיגות החינוכית של פרויקט תגלית. המחקר מומן על ידי מרכז כהן למחקרים יהודיים מודרניים ופרויקט תגלית.

המחברים לוקחים אחריות מלאה על עיצוב המחקר, ביצועו וממצאיו.

© 2014 Brandeis University
Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies

Additional copies of this publication are available from:
Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies
Brandeis University
Mailstop 014
Waltham, MA 02454-9110
781.736.2060
www.brandeis.edu/cmjs

אודות הדו"ח

דו"ח זה הוא תיאור ראשוני של ממצאים מסקר של מרכז כהן למחקרים יהודיים מודרניים (CMJS) שנערך באוגוסט 2014 ושנועד להעריך את תגובותיהם של צעירים יהודים לעימות בין ישראל לחמאס בקיץ 2014. הדו"ח מסכם את התשובות שהתקבלו לסקר מכ-1,800 מועמדים אמריקאים לפרויקט תגלית – ביניהם משתתפים ולא-משתתפים – שהגישו את מועמדותם לתכנית בשנים 2011-13 (למידע נוסף על תגלית, ראה גם: Kelner, 2010; Saxe & Chazan, 2008). קבוצת המשתתפים כללה אנשים שפרויקט תגלית היה עבורם הפעם היחידה שבה ביקרו בישראל (68%) וכן אחרים שהשתתפו בתכנית אך גם ביקרו בישראל במסגרות אחרות לפני ואחרי תגלית. קבוצת הלא-משתתפים כללה אנשים שמעולם לא היו בארץ (60%) ואנשים שביקרו בישראל לפני שהגישו את מועמדותם לתגלית. משיבי הסקר מייצגים את המגוון של אוכלוסיית הצעירים היהודים בגילאי 18-29 בארה"ב.

הנתונים נאספו בין ה-6 ל-11 באוגוסט 2014. שאלות הסקר התבססו על שאלות שפותחו על ידי מרכז כהן למחקרים יהודיים מודרניים (CMJS) כדי להעריך את השפעת פרויקט תגלית על משתתפיו (ראה, למשל Saxe at al. in press, 2013; Saxe, Fishman, Shain, Wright, & Hecht, 2013). מספר שאלות נלקחו מסקרים עדכניים של האוכלוסייה האמריקאית שבוצעו על ידי מכון המחקר פיו (Pew Research Center) (יולי, 2014) ומכון גאלופ (Gallup, Jones, 2014, July 24).

דיווחו שחיפשו חדשות ממקורות ישראליים, לעומת 40% מקרב הלא-משתתפים (טבלה 2).

"אני מרגישה שהעימות הזה הוצג בתקשורת האמריקאית בצורה איומה... היחס לישראל היה מוטא באופן לא הוגן בגלל הדרך שבה התקשורת ממסגרת את הידיעות. כאן באמריקה כל מה שאנחנו רואים הם ילדים שנפצעו או נהרגו מהפצצה של בית ספר או בית חולים, אבל מה שהתקשורת לא מראה אלו חברי החמאס שהתמקמו קרוב לבניין ושיגרו רקטות על ישראל." (משתתפת, 26, עוקבת אחר החדשות "מקרב מאוד")

"לא עקבתי אחרי העימות מקרוב דווקא בגלל שלא נראה שיש גורם עצמאי בלתי-מוטה כלשהו שמדווח עליו. זה נושא טעון רגשית אבל אני לא יכולה ללמוד עליו אם אנשים - משני הצדדים - ממשיכים לצרוח עליו את הדעות שלהם." (משתתפת, 24, עוקבת אחר החדשות "לא כל כך מקרוב")

מועמדי תגלית עוקבים מקרוב אחר דיווחי החדשות בנושא הסכסוך ומשתמשים במגוון מקורות מידע

מועמדי תגלית ציינו שהם עוקבים מקרוב אחר דיווחי חדשות אודות העימות בין ישראל לחמאס. רובם המכריע של המועמדים, משתתפים ולא-משתתפים כאחד, דיווחו שבמהלך השבוע האחרון הם עקבו אחר החדשות לפחות "די מקרוב". המשתתפים עקבו אחר החדשות "מקרוב מאד" בשיעורים גבוהים מאלה של הלא-משתתפים (טבלה 1).

המועמדים גם דיווחו שהם חיפשו מידע חדשותי ממגוון מקורות. רובם המכריע קיבל מידע מהתקשורת האמריקאית ומהרשתות החברתיות, ושיעור קטן השיג מידע מהתקשורת האירופאית או הערבית. יותר ממחצית המשתתפים (53%)

טבלה 1: בשבוע האחרון, כמה מקרוב עקבת אחר דיווחי חדשות על הלחימה בין ישראל לחמאס?

משתתפים	לא-משתתפים	
2%	3%	לא מקרוב בכלל
14%	18%	לא כל כך מקרוב
43%	46%	די מקרוב
41%	33%	מקרוב מאוד

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט, 2014

טבלה 2: בשבוע האחרון, האם חיפשת חדשות על ישראל באחד מהמקורות הבאים?

משתתפים	לא-משתתפים	
88%	85%	התקשורת האמריקאית
83%	73%	הרשתות החברתיות
53%	40%	התקשורת הישראלית
48%	47%	התקשורת האירופאית
27%	26%	התקשורת הערבית

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט, 2014

ו- 60% מאלו שהשתתפו, האמינו כי חמאס היה אחראי לאלימות, לעומת 21% בקרב כלל בני ה- 18-29 בארה"ב. מבין כלל מועמדי תגלית - משתתפים ולא משתתפים - שיעורם של אלו שהטילו את האחריות על ישראל היה נמוך בהרבה משיעורם בקרב כלל הצעירים בני 18-29 בארה"ב (טבלה 3).

"... אני מזועזע מהאופן בו העימות הזה הוצג בתקשורת המערבית, במיוחד CNN, BBC, ואחרים. אני פשוט לא מבין איך כל כך הרבה אנשים מצדדים בעזה/חמאס כאשר הם אלו שמפירים את הפסקת האש בכל פעם ופעם. ברור לחלוטין מי אשם".
(משתתף, 22, סבור שחמאס אחראי)

"אני מאמין שלישראל יש הזכות להגן על עצמה, אבל הלוואי שהיא היתה מראה יותר חמלה ושיקול דעת, בתור המדינה החזקה יותר. קשה שלא להזדהות עם האנשים בעזה בגלל התנאים האיומים שבהם הם חיים, למרות שאני רואה בחמאס מסית מסוכן". (לא-משתתף, 28, סבור ששני הצדדים אחראים)

שיעור מועמדי תגלית המאשימים את החמאס, גבוה באופן ניכר משיעור המאשימים את החמאס בקרב כלל הצעירים בארה"ב

בסקר שנערך בשלהי חודש יולי חכה לכיסוי תקשורת נרחב, דיווח מכון המחקר פיו (יולי 2014) כי צעירים אמריקאים מטילים את האחריות לאלימות ברצועת עזה על ישראל בשיעור גבוה יותר מאשר על חמאס. סקר CMJS של מועמדי תגלית חזר על שאלות מסקר זה של מכון פיו, שבחן מדגם מיצג של אמריקאים בתאריכים 24-27 ביולי 2014. ראשית, נשאלו המשיבים: מי לדעתך הכי אחראי לעימות הצבאי בין ישראל לחמאס ברצועת עזה? בעוד שלמעלה משליש מהמשיבים בגילאי 18-29 בארה"ב (35%) לא ידעו מי אשם, רק אחוז קטן (7%) מהמועמדים לתגלית, משתתפים ולא-משתתפים כאחד, בחרו בתשובה "לא יודע/ת" לשאלה זו. יתר על כן, מחצית מהמועמדים שלא השתתפו

טבלה 3: מי אחראי?

משתתפים (CMJS)	לא-משתתפים (CMJS)	ארה"ב 18-29 (Pew)	
6%	11%	29%	ישראל
60%	50%	21%	חמאס
27%	32%	15%	שניהם
7%	7%	35%	לא יודע/ת

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט 2014, מכון פיו, 24-27 ביולי 2014

שיעור משתתפי תגלית הסבורים שתגובת ישראל לסכסוך היתה נאותה, גבוה בהרבה משיעור הסבורים כך בקרב כלל הצעירים בארה"ב

"קשה לשפוט עד כמה הפעלת כוח מצד צה"ל נחשבת נחוצה ו/או מקובלת בעימות הזה. כמובן שחבל שהרבה פלסטינים נפגעים, אבל אני משוכנע שהחמאס אשם. נראה כי הפלסטינים הם קרבנות של החמאס אף יותר משל ישראל. אני מאמין שישראל מגיבה לאיום ואיננה התוקפן. מנקודת המבט שלי, החמאס משתמש באנשים חפים מפשע כמגן וכך מציג את ישראל בתור 'הרע' בעיני התקשורת ומקומות אחרים בעולם". (משתתף, 27, חושב שתגובת ישראל "נאותה פחות או יותר")

"החיים של אדם אחד אינם שווים יותר משל אדם אחר. שימוש בכוח מופרז מאף צד לא יפתור דבר". (לא-משתתפת, 23, חושבת שתגובות ישראל "הרחיקה לכת")

נשאלה שאלת המשך: מה דעתך על האופן שבו הגיבה ישראל בעימות הנוכחי עם חמאס ברצועת עזה? כמו בשאלה על האחריות לעימות, מועמדי תגלית - משתתפים ולא-משתתפים - החזיקו בדעה כלשהי בשיעור גבוה בהרבה מכלל בני ה-18-29 בארה"ב. משתתפי תגלית סברו, בשיעור גבוה בהרבה מאשר כלל בני ה-18-29 בארה"ב ומזה של כלל הלא-משתתפים, שתגובת ישראל היתה פחות או יותר נאותה. מצד שני, מועמדים שלא השתתפו היו יותר ביקורתיים כלפי התגובה הישראלית מאשר כלל בני ה-18-29 בארה"ב (טבלה 4).

טבלה 4: תגובת ישראל

משתתפים (CMJS)	לא-משתתפים (CMJS)	ארה"ב 18-29 (Pew)	
25%	38%	29%	הרחיקה לכת
12%	14%	7%	לא הרחיקה לכת מספיק
46%	33%	31%	נאותה פחות או יותר
17%	15%	32%	לא יודעת

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט 2014, מכון פיו, 24-27 ביולי 2014

האמריקאים בגילאים 18-29: רק 25% מאוכלוסייה זו ענו כי פעולותיה של ישראל מוצדקות, ומחציתם סברו שאינן מוצדקות.

"... ישראל צודקת בפעולות שנקטה נגד חמאס ברצועת עזה. אני נחרדת מהתחושה ברחבי העולם שישראל יצאה למבצע 'צוק איתן' ללא התגרות, ואני גם נחרדת מכמות האנטישמיות שעלתה על פני השטח. אני עומדת לצד ישראל היום ולעד".
(משתתפת, 20, חושבת שתגובות ישראל "מוצדקות לחלוטין")

"ברור ששני הצדדים אשמים אבל אני סבורה שישראל הפריזה מבחינת מספר ההרוגים בעזה. אני גם בדעה נחרצת שההתנחלויות הישראליות בשטח שתובעים הפלסטינים אינן חוקיות." (לא-משתתפת, 24, חושבת שתגובות ישראל "לא מוצדקות ברובן")

"אני מגבה את ישראל במאה אחוז; ובכל זאת, אני לא אוהב שאנשים חפים מפשע מתים כתוצאה מהסכסוך הזה. אני לא בטוח מה אמורות להיות ההחלטות הנכונות אבל אני מקווה שיוכלו להשכין איזשהו שלום". (משתתף, 26, חושב שתגובות ישראל "מוצדקות ברובן")

שיעור מועמדי תגלית המאמינים כי תגובות ישראל לעימות היו מוצדקות, גבוה משיעור המאמינים כך בקרב כלל הצעירים בארה"ב

מכון גאלופ ערך סקר, שגם עליו דווח בהרחבה, בקרב מדגם של אמריקאים בימים 22-23 ביולי 2014 (Jones, 2014, July 24). סוקרי גאלופ שאלו את המשיבים אם פעולותיה של ישראל היו מוצדקות ברובן או לא מוצדקות ברובן. גרסה שונה במקצת של שאלה זו נשאלה בסקר של המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, בקרב מועמדי תגלית. רובם המכריע של מועמדי תגלית – משתתפים ולא-משתתפים כאחד – השיבו כי פעולות ישראל בעימות האחרון היו מוצדקות. מבין משתתפי תגלית השיבו 32% כי פעולות ישראל מוצדקות לחלוטין, ו-47% השיבו כי הן מוצדקות ברובן. מבין המועמדים שלא השתתפו, 29% השיבו כי פעולות ישראל מוצדקות לחלוטין, ו-38% חשו כי הן מוצדקות ברובן (טבלה 5). תוצאה זו שונה באופן ניכר מעמדות כלל

טבלה 4: תגובות ישראל

משתתפים (CMJS)	לא-משתתפים (CMJS)	ארה"ב 18-29 (Pew)
32%	29%	25%
47%	38%	51%
16%	24%	24%
4%	8%	
1%	1%	

מוצדקות לחלוטין
מוצדקות ברובן
בלתי מוצדקות ברובן
בלתי מוצדקות לחלוטין
אין דעה

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט 2014, מכון גאלופ, 22-23 ביולי 2014. הערה: הסקר של גאלופ נערך בטלפון ונרשמה תגובת "אין דעה" אם המשיב נידב תשובה זו, בעוד סקר CMJS בוצע באמצעות האינטרנט ולא הציע אפשרות של "אין דעה". תשובות "אין דעה" בסקר של CMJS משקפות סעיף ריק.

מועמדי תגלית תומכים בישראל, אולם חלקם נותרים ביקורתיים כלפיה

"הלוואי שהיה כיסוי רב יותר של הצד הישראלי. הרבה אנשים לא יודעים על הלחץ והאימה הבלתי-פוסקים שישראלים רבים מרגישים באופן יום-יומי, ואנשים גם לא מבינים את הסיכון הגבוה בו נתונה ישראל, היום, בעימות הזה, או בכל פעם שמנהיג של מדינה מאיים למחוק את ישראל מהמפה. אני מבינה שהרבה מהפליסטינים הם אזרחים חפים מפשע שגם הם סובלים מטרור החמאס. אני מקווה שגם הם ישוחררו מהאיום הזה..." (משתתפת, 22, תומכת בישראל "מאוד" ואינה מנוכרת "בכלל")

"אני חשה שמפחיד להביע כל תמיכה שהיא בישראל בסכסוך הזה בפומבי. אני חוששת מאנטישמיות..." (לא-משתתפת, תומכת בישראל "מאד" וחשה "במידת מה" קשר לישראל)

"זה העציב אותי מאוד מאוד, במידה רבה בגלל המיתות הטראגיות, אבל גם בגלל התחושות המורכבות שפיתחתי כלפי ישראל בתגובה. זה הוביל אותי להטיל ספק בהרבה דברים". (לא-משתתפת, 28, תומכת בישראל "מעט" ומנוכרת מישראל "במידת מה")

רובם המכריע של מועמדי תגלית חשו תמיכה בישראל במהלך העימות. הרוב המכריע הן של המשתתפים והן של הלא-משתתפים דיווחו שהם תומכים בישראל "מאוד" או "במידת מה", אך שיעור התומכים "מאוד" היה גבוה יותר בקרב המשתתפים. רמות הקשר לישראל היו גם הן גבוהות: שלושה רבעים מהמשתתפים הרגישו לפחות "במידת מה" קשורים לישראל, ומחצית מקרב הלא-משתתפים הרגישו כך גם הם. למרות רמות גבוהות של תמיכה וקשר לישראל, היתה קבוצה קטנה אך משמעותית של משתתפי "תגלית" שחשו ניכור כלפי ישראל: 9% הרגישו מנוכרים "מאוד" ו-19% נוספים הרגישו "מנוכרים במידת מה". בקרב הלא-משתתפים, שיעורם של אלו שהרגישו מנוכרים כלפי ישראל היה גדול יותר. 18% הרגישו מנוכרים "מאוד" ו-21% נוספים הרגישו "מנוכרים במידת מה" (טבלה 6).

טבלה 6: תחושות כלפי ישראל

	קשר לישראל		ניכור כלפי ישראל		תמיכה בישראל		
	לא-משתתפים	משתתפים	לא-משתתפים	משתתפים	לא-משתתפים	משתתפים	
כלל לא	11%	2%	39%	49%	15%	6%	
מעט	38%	21%	22%	23%	17%	14%	
במידת מה	26%	35%	21%	19%	23%	20%	
מאוד	24%	42%	18%	9%	45%	60%	

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט 2014

הליברלים שראו את תגובתה של ישראל כמוגזמת גבוה משיעור הרפובליקנים השמרנים שסברו כך. (Pew Research Center, 2014, July). בני דור המילניום הם ליברליים יותר מדורות קודמים (Pew Research Center, 2014, March) ופער מפלגתי זה מסביר חלק מהעמדות השליליות כלפי ישראל בקרב צעירים בארה"ב. יחד עם זאת, הפער המפלגתי מדגיש עוד יותר את חריגות דעותיהם של מועמדי "תגלית" - משתתפים ולא-משתתפים כאחד – מאחר שעמדותיהם הפוליטיות ליברליות בהרבה בהשוואה לכלל הצעירים בארה"ב: כמעט שני שלישים מהמועמדים הגדירו את עצמם כליברלים, לעומת פחות משליש אחד מקרב כלל הצעירים בארה"ב (טבלה 8).

יותר ממחצית ממועמדי פרויקט תגלית - משתתפים ולא-משתתפים כאחד - התבטאו ברשתות החברתיות במהלך העימות, בכך ששיתפו מאמרים ו/או צייצו בטוויטר, כתבו בבלוגים, או הביעו את דעותיהם בפומבי על המצב בדרכים אחרות. מעטים השתתפו בעצרות או אירועי תמיכה בישראל ו/או תרמו כסף למען ישראל (טבלה 7). בשני מדדים אלו של מעורבות, לא היו הבדלים משמעותיים בין משתתפי תגלית לבין מועמדים שלא השתתפו.

רוב מועמדי תגלית הם ליברלים

סקר מכון פיו חשף פער מפלגתי רחב בעמדות לגבי העימות בעזה. רפובליקנים שמרנים האשימו באופן גורף את חמאס ותמכו בתגובת ישראל. לעומתם, דמוקרטים ליברלים האשימו בשיעורים שווים את ישראל ואת חמאס, ושיעור הדמוקרטים

טבלה 7: פעילות במהלך העימות

לא-משתתפים	משתתפים	
51%	56%	שיתפו מאמרים ו/או צייצו בטוויטר, כתבו בבלוג, או התבטאו בפומבי על המצב בדרכים אחרות
14%	16%	השתתפו בעצרת/אירוע תמיכה בישראל ו/או תרמו כסף למען ישראל
5%	3%	השתתפו בעצרת/אירוע תמיכה בפלסטינים בעזה ו/או תרמו כסף למען פלסטינים בעזה

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט 2014

טבלה 8: עמדות פוליטיות

משתתפים (CMJS)	לא-משתתפים (CMJS)	ארה"ב 18-29 (Pew)	
64%	64%	31%	ליברליות
23%	20%	39%	מתונות
13%	16%	26%	שמרניות

המרכז למחקרים יהודיים מודרניים, 6-11 באוגוסט 2014, מכון פיו, מרץ 2014 (4% סרוב/אין דעה)

מסקנות

יש הטוענים כי תכנית תגלית מושכת רק מועמדים ימניים בדעותיהם וכי יהודים ליברליים אינם מתקבלים בברכה, אולם טענה זו מופרכת בידי הממצא כי כמעט שני שלישי ממועמדי תגלית, משתתפים ולא-משתתפים כאחד, מגדירים את עצמם כליברלים. יש גם הטוענים כי תגלית מציגה בפני המשתתפים נקודת מבט חד-צדדית של המצב. על אף שלא היתה למשתתפי תגלית הזדמנות במסגרת התכנית לבקר ברצועת עזה (או בגדה המערבית) או לבוא במגע עם פלסטינים משטחים אלה, משתתפי תגלית מגלים אהדה רבה לקורבנות משני צדי הסכסוך. שיעור קטן, אך משמעותי, האמינו כי ישראל הרחיקה לכת בתגובתה לחמאס, אך יחד עם זאת האמינו כי חמאס, ולא ישראל, אחראי לעימות.

לאחרונה התקיים דיון נוקב בשאלת ה"התרחקות" של צעירים יהודיים מישראל (Cohen & Kelman, 2007, 2010; Sasson, Kadushin, & Saxe, 2010) הממצאים המובאים כאן מבהירים כי אלו שמגישים מועמדות לפרויקט תגלית אינם מרוחקים - להיפך, הם מעורבים מאוד, גם אלו שלא השתתפו בתגלית בסופו של דבר. המידה בה עקבו אחר דיווחי החדשות והלהט שהביעו בתגובותיהם מצביעים על כך שצעירים יהודים צמאים למידע נוסף ולמעורבות רבה יותר.

מטרת הסקר הנוכחי היתה להבין את התגובות של מועמדי "תגלית" לעימות בין ישראל לחמאס. התוצאות מבהירות כי מועמדי תגלית, בין אם השתתפו בסופו של דבר בתגלית או לאו, מגלים עניין במצב. יהודים צעירים אלו עוקבים מקרוב אחר החדשות ומטים אחזן למקורות חדשתיים הן אמריקאים והן ישראלים. יתר על כן, בעוד עמדותיהם הפוליטיות הכלליות ליברליות, והם כואבים את מותם של פלסטינים חפים מפשע, רובם המכריע מאמינים כי פעולות ישראל בעימות היו מוצדקות.

הכותרת של אחד המאמרים האחרונים שדיווחו על עמדות אמריקאים בנוגע לעימות בין ישראל לחמאס בקיץ 2014 היתה "אמריקאים צעירים לא רואים בעין יפה את פעולות ישראל" (Blake, 2014, July 29). מועמדי "תגלית" אינם שותפים לנקודת המבט הזו בעליל. תוצאות הסקר הנוכחי, שמבוססות על תשובות לאותן שאלות שהיוו בסיס לכותרת האמורה, מבהירות כי צעירים יהודים רואים את המצב אחרת. יתר על כן, התמיכה בישראל בקרב משתתפי תגלית - שחוו לאחרונה טיול חינוכי עם בני גילם לישראל - היתה גבוהה משמעותית מזו של מועמדים שלא השתתפו. עמדותיהם קרובות יותר לאלה של ישראלים יהודים, אשר 90% מהם סברו שפעולותיה הצבאיות של ישראל בעזה היו מוצדקות (יער והרמן, אוגוסט 2014). ככל שיהודים צעירים רבים יותר יבקרו בישראל, סביר להניח כי תגבר התמיכה בישראל בקרב יהודים אמריקאים.

הערות אודות המתודולוגיה

הממצאים המובאים כאן נלקחו מסקר שבוצע על ידי מרכז כהן למחקרים יהודיים מודרניים באוניברסיטת ברנדייס בתגובה לעימות ברצועת עזה. המידע נאסף באמצעות שאלון מקוון בתאריכים 6-11 באוגוסט 2014. למשיבים הוצעה הזדמנות לזכות באחד משני כרטיסי שי בשווי 100 דולר לאתר אמאזון. המדגם בסקר זה נלקח מתוך מועמדי תגלית בארה"ב שהגישו מועמדות להשתתף בתכנית בין קיץ 2011 לחורף 2013/2014. אוכלוסייה זו כללה אנשים שהשתתפו בתכנית ("משתתפים") ואנשים שהגישו מועמדות אבל לא נסעו ("לא-משתתפים"). למרות שהיו כאלו שהגישו מועמדות לפרויקט תגלית יותר מפעם אחת בין השנים 2011-2014, מסד הנתונים של המועמדים עבר ביטול שכפולים כך שנכללה רק רשומה אחת לכל מועמד או מועמדת, והושמטו כל המועמדות מלבד האחרונה שביניהן. במקרה של קבוצת המשתתפים, מועמדות זו מייצגת בהכרח את הסבב בו הם השתתפו.

המסגרת רובדה לפי ההשתתפות וסבב המועמדות, והוגרל מדגם אקראי מרובד של 15,924 פרטים. רבדי המשתתפים נדגמו בשיעור של 10 אחים, ורבדי הלא-משתתפים בשיעור של 20 אחים, על מנת להבטיח גודל מדגם מספיק לניתוח. חושבו משקולות כדי לפצות על ההסתברות הדיפרנציאלית של הבחירה, וכן פילוג שיעור התשובות בין המרבדים. מספר המשיבים הכולל היה 1,756: 1,122 משתתפים ו-634 לא-משתתפים. שיעור ההיענות הכולל עמד על 11.0%, 13.4% בקרב משתתפים ו-8.4% בקרב לא-משתתפים.

הניתוח בדו"ח קצר זה השמיט 73 לא-משתתפים שנסעו לישראל לאחר שהגישו מועמדות ל"תגלית". הוא השמיט גם משיבים המתגוררים כעת בישראל (n=13) או שמלאו להם 29 שנים (n=18). כדי לאפשר השוואה לממצאי פיו וגאלופ, הממצאים תוארו במונחים של שיעורים משוקללים. כאשר נעשה שימוש במודלים סטטיסטיים הכולל רקע יהודי כמשתנה בקרה (ישנם הבדלים במשתנה זה בין משתתפים ולא-משתתפים), הממצאים נותרים בעינם בעיקרם: השתתפות קשורה באופן משמעותי לכל אחת מהתוצאות.

בסוף הסקר נשאלו המשיבים אם יש להם משהו להוסיף אודות רגשותיהם ביחס לעימות בעזה. שלושים ואחד אחים מהמשיבים השאירו הערה בתיבת הטקסט שניתנה לצורך זה. הערות אלה מופיעות לאורך הדו"ח.

מקורות

- Blake, A. (2014, July 29). Young Americans take a dim view of Israel's actions. *The Washington Post*. Retrieved from <http://www.washingtonpost.com/blogs/the-fix/wp/2014/07/29/young-americans-take-a-dim-view-of-israels-actions/>
- Boxer, M. (2012). Revisiting "The Non-Linear Impact of Schooling": A Much-Needed Corrective. Paper presented at the 26th annual conference of the Network for Research in Jewish Education, Hebrew College, MA
- Cohen, S. M., & Kelman, A. Y. (2007). Beyond distancing: Young adult American Jews and their alienation from Israel. New York: Andrea and Charles Bronfman Philanthropies.
- Cohen, S. M., & Kelman, A. Y. (2010). Thinking about distancing from Israel. *Contemporary Jewry*, 20(2-3), 287-296.
- Himmelfarb, H.S. (1977). The non-linear impact of schooling: Comparing different types and amounts of Jewish education. *Sociology of Education*, 50, 114-132.
- Jones, J. M. (2014, July 24). Americans' Reaction to Middle East Situation Similar to Past: Divided on whether Israel's actions against Hamas justified. Princeton, NJ: Gallup, Inc.
- Kelner, S. (2010). *Tours that bind: Diaspora, pilgrimage and Israeli Birthright tourism*. New York: New York University Press.
- Pew Research Center. (2014, July). Hamas Seen as More to Blame Than Israel for Current Violence. Washington, DC: Pew Research Center.
- Pew Research Center. (2014, March). Millennials in Adulthood: Detached from Institutions, Networked with Friends. Washington, DC: Pew Research Center.
- Sasson, T., Kadushin, C., & Saxe, L. (2010). Trends in American Jewish attachment to Israel: An assessment of the "distancing" hypothesis. *Contemporary Jewry*, 30(2-3), 297-319.
- Saxe, L., & Chazan, B. (2008). *Ten days of Birthright Israel: A journey in young adult identity*. Lebanon, NH: Brandeis University Press/ University Press of New England.
- Saxe, L., Fishman, S., Shain, M., Wright, G., & Hecht, S. (2013). Young Adults and Jewish Engagement: The Impact of Taglit-Birthright Israel. Waltham, MA: Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies.
- Saxe, L., Shain, M., Hecht, S., Wright, G., Rieser, M., & Sasson, T. (in press). Jewish Futures Project: The Impact of Taglit-Birthright Israel: Marriage and Family. Waltham, MA: Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies.
- Yaar, Ephraim, & Hermann, Tamar. (2014). Peace index August 2014. Tel Aviv University.

נספח

הטבלאות הבאות עורכות השוואה בין 6 קבוצות של מועמדי פרויקט תגלית:

1. מועמדים שלא השתתפו ומעולם לא היו בישראל
2. מועמדים שלא השתתפו אשר היו בישראל לפני שהגישו מועמדות לתגלית אבל לא נסעו לישראל אחרי שהגישו מועמדות לתגלית
3. לא-משתתפים שנסעו לישראל לאחר שהגישו מועמדות לתגלית
4. משתתפים שהיו בישראל במסגרת פרויקט תגלית בלבד
5. משתתפים שהיו בישראל לפני מועמדותם לתגלית אבל לא נסעו לישראל לאחר שהשתתפו במסע תגלית
6. משתתפים שנסעו לישראל לאחר שהשתתפו במסע תגלית

ההשוואות בין הקבוצות נעשתה על פי מדדים של רקע יהודי - הורים יהודים, שעות חינוך יהודי פורמלי, והזדהות בתור אורתודוקסים – וכן על פי מדדים המתייחסים לעימות ברצועת עזה.

טבלה 1: חוויית ישראל

N	CI UB 95%	CI LB 95%	אחוזים	
350	20%	17%	18%	לא-משתתף, מעולם לא ביקר בישראל
153	9%	7%	8%	לא-משתתף, ביקר בישראל לפני המועמדות
73	5%	3%	4%	לא-משתתף, ביקר בישראל אחרי המועמדות
712	49%	45%	47%	משתתף, ביקר בישראל רק במסגרת תגלית
213	16%	12%	14%	משתתף, ביקר בישראל גם לפני המועמדות
112	9%	7%	8%	משתתף, ביקר בישראל גם אחרי המועמדות
1,613				כלל המועמדים

טבלה 2: חוויית ישראל X ממוצע שעות חינוך יהודי (באלפי שעות)

ממוצע	סטיית תקן	
0.921	0.078	לא-משתתף, מעולם לא ביקר בישראל
2.428	0.228	לא-משתתף, ביקר בישראל לפני המועמדות
3.883	0.392	לא-משתתף, ביקר בישראל אחרי המועמדות
0.931	0.054	משתתף, ביקר בישראל רק במסגרת תגלית
1.851	0.156	משתתף, ביקר בישראל גם לפני המועמדות
1.615	0.178	משתתף, ביקר בישראל גם אחרי המועמדות

הערה: ממוצע שעות החינוך היהודי חושב לפי ניתוח של בתי הספר המשלימים בארצות הברית בשנות הלימודים 2011-12 (Boxer, 2012). שנה אחת של בית ספר משלים הוערכה כשוות ערך ל-130 שעות הוראה, שנה אחת של בית ספר יהודי מלא שווה ל-650 שעות חינוך יהודי, ושנה אחת של בית ספר של יום ראשון הוערכה כשווה ל-65 שעות. השערות אלו נמוכות מאלו של הימלפארב (Himmelfarb, 1984) אך נחשבו לייצוג מדוייק יותר של חינוך משלים יהודי בשנים האחרונות.

טבלה 3: חוויית ישראל X יהדות ההורים

זוג יהודי	זוג יהודי באמצעות גיור	זוג מעורב	אין הורה יהודי	
43%	15%	41%	1%	לא-משתתף, מעולם לא ביקר בישראל
71%	12%	16%	1%	לא-משתתף, ביקר בישראל לפני המועמדות
75%	13%	12%	0%	לא-משתתף, ביקר בישראל אחרי המועמדות
48%	12%	39%	1%	משתתף, ביקר בישראל רק במסגרת תגלית
71%	13%	15%	1%	משתתף, ביקר בישראל גם לפני המועמדות
66%	12%	22%	0%	משתתף, ביקר בישראל גם אחרי המועמדות
55%	13%	31%	1%	כלל המועמדים

טבלה 4: חוויית ישראל X אורתודוקסיות בעת מועמדות אחרונה ל"תגלית"

אורתודוקסי	לא-אורתודוקסי	
3%	97%	לא-משתתף, מעולם לא ביקר בישראל
17%	83%	לא-משתתף, ביקר בישראל לפני המועמדות
28%	72%	לא-משתתף, ביקר בישראל אחרי המועמדות
1%	99%	משתתף, ביקר בישראל רק במסגרת תגלית
5%	95%	משתתף, ביקר בישראל גם לפני המועמדות
4%	96%	משתתף, ביקר בישראל גם אחרי מועמדות
5%	96%	כלל המועמדים

טבלה 5: חוויית ישראל X אחריות לעימות

"מי לדעתך הכי אחראי לעימות הצבאי בין ישראל לחמאס בעזה?"

לא יודעת	שניהם	חמאס	ישראל	
8%	36%	43%	13%	לא-משתתף, מעולם לא ביקר בישראל
6%	21%	65%	8%	לא-משתתף, ביקר בישראל לפני המועמדות
3%	15%	81%	1%	לא-משתתף, ביקר בישראל אחרי המועמדות
8%	29%	56%	7%	משתתף, ביקר בישראל רק במסגרת תגלית
6%	25%	64%	5%	משתתף, ביקר בישראל גם לפני המועמדות
4%	20%	75%	1%	משתתף, ביקר בישראל גם אחרי המועמדות
7%	28%	58%	7%	כלל המועמדים

טבלה 6: חוויית ישראל X תגובת ישראל

"מה דעתך על האופן שבו ישראל הגיבה בעימות הנוכחי עם חמאס בעזה?"

לא יודע/ת	תגובת ישראל נאותה פחות או יותר	ישראל לא הרחיקה לכת מספיק	ישראל הרחיקה לכת	
18%	30%	8%	43%	לא-משתתף, מעולם לא ביקר בישראל
9%	38%	27%	25%	לא-משתתף, ביקר בישראל לפני המועמדות
5%	45%	31%	20%	לא-משתתף, ביקר בישראל אחרי המועמדות
18%	45%	8%	28%	משתתף, ביקר בישראל רק במסגרת תגלית
15%	46%	16%	23%	משתתף, ביקר בישראל גם לפני המועמדות
10%	49%	29%	11%	משתתף, ביקר בישראל גם אחרי מועמדות
16%	42%	13%	28%	כלל המועמדים

טבלה 7: חוויית ישראל X הצדקת ישראל

"את/ה חושב/ת שפעולות ישראל בעימות הנוכחי עם חמאס היו...?"

אין תשובה	בלתי מוצדקות לחלוטין	בלתי מוצדקות ברובן	מוצדקות ברובן	מוצדקות לחלוטין	
2%	9%	29%	40%	21%	לא-משתתף, מעולם לא ביקר בישראל
1%	5%	14%	33%	48%	לא-משתתף, ביקר בישראל לפני המועמדות
1%	1%	10%	25%	62%	לא-משתתף, ביקר בישראל אחרי המועמדות
1%	4%	19%	50%	27%	משתתף, ביקר בישראל רק במסגרת תגלית
1%	4%	13%	44%	38%	משתתף, ביקר בישראל גם לפני המועמדות
0%	3%	4%	43%	50%	משתתף, ביקר בישראל גם אחרי מועמדות
1%	5%	18%	44%	32%	כלל המועמדים

The Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies at Brandeis University is a multi-disciplinary research institute dedicated to the study of American Jewry and religious and cultural identity.

The Steinhardt Social Research Institute, hosted at CMJS, is committed to the development and application of innovative approaches to socio-demographic research for the study of Jewish, religious, and cultural identity.

Brandeis University

Cohen Center
for Modern Jewish Studies